

Herkomstetikettering, wat voegt het toe?

De Nederlandse oliën- en vettenindustrie is tegen uitbreiding van verplichte herkomstetikettering. Voor verschillende productgroepen, zoals rundvlees, is het etiketteren van de herkomst al verplicht. De Europese Commissie overweegt de verplichting uit te breiden naar andere producten en ingrediënten. De MVO-sector vindt dat met het vermelden van het land van oorsprong van een ingrediënt een bepaalde transparantie wordt gesuggereerd, maar dat deze informatie nietszeggend is voor de consument. Voor de sector heeft de vermelding van de plaats van herkomst enorme ongewenste gevolgen.

Janneke van der Bijl, verantwoordelijk voor het thema Voeding en Gezondheid bij MVO: “Bij het vermelden van het land van oorsprong van de producten uit onze sector wordt de consument niet wijzer. Bij oliën geldt dat het land waar de olie geraffineerd is, als het land van oorsprong wordt gezien (zie kader). Stel dat een mayonaise voor meer dan 50% bestaat uit raapzaadolie waarvan de raapzaad in België is verbouwd maar in Nederland is geraffineerd. Op het etiket zal dan gek genoeg komen te staan dat het Nederlandse raapzaadolie is.”

Onwerkbaar

Voor de MVO-sector is een verplichte vermelding van het land van herkomst van de ingrediënten onwerkbaar. Janneke van der Bijl: “In onze sector werken we met natuurlijke producten, oliën en oliezaden. Dat betekent dat we volledig afhankelijk zijn van de (seizoens-)beschikbaarheid, kwaliteit en prijs. Een oogst kan bijvoorbeeld in een land mislukken, waardoor we het elders moeten inkopen. Flexibiliteit om grondstoffen in te kopen via verschillende leveranciers in verschillende landen is noodzakelijk. Zonnebloemolie bijvoorbeeld, wordt verbouwd in verschillende landen waaronder Hongarije, Oekraïne, Frankrijk, België, Roemenië, Argentinië. Een fles zonnebloemolie bestaat vaak uit een mix van oliën uit verschillende landen. Bij uitbreiding van de verplichte herkomstetikettering zouden alle van toepassing zijnde landen op het etiket vermeld moeten worden. Maar zo makkelijk gaat dat niet. Het is mogelijk dat in de ene maand Roemeense zonnebloemolie, met de gewenste kwaliteit en vetzuursamenstelling, beschikbaar is, terwijl dit een maand later niet meer zo is. Dit zou dan betekenen

In de etiketteringverordening wordt gesproken over het vermelden van het land van oorsprong of de plaats van herkomst. Wat is het verschil?

- Land van oorsprong: is het land waar de laatste substantiële economisch verwerking heeft plaatsgevonden of waar een belangrijke handeling van de productie werd uitgevoerd. Voor olie zou dus gelden dat het land van oorsprong de plaats is waar de raffinage heeft plaatsgevonden.
- Plaats van herkomst: is de plaats waar de ruwe grondstof (=oliehoudende zaad, boon of vrucht) vandaan komt.

dat het etiket geregeld moet worden aangepast. Als dit een paar keer per jaar gebeurt dan wordt dit een aanzienlijke kostenpost. En wie gaat dat betalen?”

Logistiek

“Ook is het belangrijk om te weten dat het bewerkingsproces van oliën een continu proces is en dat het mengen van oliën (die afkomstig zijn van dezelfde zaden/vruchten) vanuit verschillende landen onvermijdelijk is. Een tank van een bottelaar wordt namelijk semi-continu gevuld, terwijl het bottelen ook een paar keer per dag gebeurt. Het is dan onmogelijk om te bepalen wat precies de oorsprongslanden van de gebottelde oliën zijn. Het strikt scheiden van de stromen is echter onbetaalbaar.” Lees hierover meer in het (Engelstalige) standpunt van Fediol (de Europese brancheorganisatie voor oliën en vetten). MVO volgt de ontwikkelingen nauwgezet en blijft hierover in gesprek met het ministerie van VWS en andere stakeholders